

GLASUJMO VSI ZA
KANDIDATE DFDL
za ljudi, ki bodo resnično
zastopali naše interese!

„Naš narod ni hotel umreti, živi in bo živel!“

Z Ljudskega shoda pri Sv. Luciji - manifestacije življenjske volje koroških Slovencev

Kdor je preteklo nedeljo, dne 11. septembra hodil po celovških gurah ali pa obiskal naše slovenske vasi južno od Vrbskega jezera, je moral, če že ni bil popolnoma slep in gluhi, hote ali nehoje priznati: Ljudstvo, ki živi na tej zemlji, je slovensko in se tega tudi v polni meri zaveda. In še to, ljudstvo, čeprav stoletja zatirano in zaničevano, čeprav že desetokrat na smrt obsojeno, še vedno živi in tudi bo živelo, ker pač živeti hoče. Kamor koli si prišel v nedeljo, bodisi v Hodiše ali Škofiče, v Kotmaro ves, Bilčovsa ali Vesco, v Logo ves ali št. Ilj, povsodi praznično razpoloženje in ljudje so množično odhajali s svojih domov. In če si vprašal tega ali onega, kam vendar tako hiti, je bil odgovor vedno eden in isti: „K Sv. Luciji grem, h Košarju kjer je Ljudski shod.“

Pri Sv. Luciji je bil v nedeljo Ljudski shod, ki ga je priredila Demokratična fronta delovnega ljudstva, edina organizacija, ki dejansko zastopa koristi koroških Slovencev. Pri Košarju so se zbirale množice. Dvorišče, na katerem je bil pripravljen oder, se je prav kmalu napolnilo. In shod se je pričel.

Najprej so nastopili daleč naokoli znani škofiški tamburaši, ki so zavisirali prelepe naše slovenske melodije in ob spremljavi tamburic prepevali. Nato je nastopil bilčovski mešani pevski zbor in zapel pesem, ki jo slovenski narod poje že deset in desetletja, pesem, ki pravi: Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala. In vsi navzoči so z burnim odobravanjem pritrdili: tako je in nič drugače! Slovenci smo in to tudi ostanemo, pa naj pride kar hoče. In naše geslo je: ljubiti svoje in spoštovati tuje.

Tov. Maksi Kaki je po nastopu bilčovskih pevcev v imenu Demokratične fronte delovnega ljudstva pozdravil vse navzoče, ki so prišli iz bližnje in daljnje okolice in med drugim poudaril, da slovenski narod na Koroškem nikoli ne bo klonil, kot ni klonil doslej.

Slovensko ljudstvo na teh tleh si bo gradilo in tudi izgradilo svoj narodni dom, ker se zaveda, da bo živelo le, če bo imelo zaupanje v svoje lastne sile. Vedno se bo naslanjalo in opiralo na matično državo Jugoslavijo, ki je ostala edina, ki brani in bo vedno branila koristi in pravice koroških Slovencev.

Ko je omenil jesenske volitve, je tov. Kaki dejal: Svoj glas bomo koroški Slovenci dali tisti stranki, ki nas dejansko zastopa in se res dosledno bori za naše osnovne demokratične pravice in svobode. To pa je edino Demokratična fronta delovnega ljudstva.

Spet so nastopili škofiški tamburaši, nato pa kotmirški pevci; največ odobravanja pa je brez dvoma žela folklorna skupina naše mladine, ki je predvajala različne narodne plese in tako pokazala, da mladina Slovenske Koroške res nekaj zna.

Zadonele so spet pesmi iz grl bilčovskih pevcev, nato pa je nastopil

še moški zbor iz Škofič, ki je zapel pesmi našega komponista Pavleta Kernjaka iz št. Ilja „Juhe, pojdamo v Škofiče“ in „Gvažek“, za kar jih je občinstvo nagradilo z viharnim ploskanjem. So pa tudi lepo zapeli, kakor so lepo peli vsi pevski zbori.

Ko je bil kulturni spored Ljudskega shoda končan je sledil govor predsednika Demokratične fronte delovnega ljudstva, bivšega deželnega poslanca tov. Janka Ogrisa iz Bilčovsa. Ni pa smel govoriti na prostem, tako so odložili orožniki, ki jih seveda tudi ni manjkalo, ker baje govor ni bil posebej prijavljen, da bo tudi na prostem. Čudni nazori! Govora, kolikor vemo, še nikoli ni bilo treba posebej prijavljati in je referent govoril vedno tam, kjer se je odigral ostali spored. Toda s to šikanano orožniki niso dosegli ničesar. Očitno so se bali, da govora ne bi slišalo preveč ljudi, vendar so ga slišali vsi, ki so bili tam.

so nas odgnali v tujino, kjer bi morali umreti. Toda narod ni hotel umreti, še živi in bo živel.

Nato je prikazal borbo koroških Slovencev v povojnih letih in govoril o sedanjem položaju, zlasti o jesenskih volitvah. Z vseh strani se trudijo, da bi pridobili naše glasove za jesenske volitve. Toda ne bo se težko odločiti, kateri stranki jih bomo dali, katera stranka resnično zastopa koristi koroških Slovencev. Vsi vemo, da je to edino Demokratična fronta delovnega ljudstva.

Zato za koroške Slovence odločitev 9. okt. ne bo težka. Svoje glasove bomo dali tisti stranki, ki nas dejansko zastopa in se bori za naše pravice in to je Demokratična fronta delovnega ljudstva.

Govor tov. Ogrisa so navzoči sprejeli z burnim odobravanjem. Med zborovalce so se vrinili tudi nekateri izzivači, med njimi bivši vodja HJ v Zgornji vesci Einspieler Valentin, ki

Kandidati DFDL za deželni in državni zbor

Na svojem zasedanju, dne 11. avgusta 1949, je Pokrajinski odbor Demokratične fronte delovnega ljudstva po sprejetju sklepa, da se DFDL samostojno udeleži volitev dne 9. oktobra t. l., s tajnim glasovanjem izvolil tudi svoje kandidate.

KANDIDATI ZA DEŽELNO ZBORNICO:

1. **Dr. Mirt Zwitter**, jurist in nameščenelec Zadrugne zveze Celovec;
2. **Janko Ogris**, trgovec v Bilčovsu;
3. **dr. Luka Sienčnik**, živinozdravnik v Dobrli vesi;
4. **Jaka Reichmann**, kmet v Lipi;
5. **Potočnik Štefan**, lesarski mojster v Pliberku;
6. **Milka Wieser**, šašelnova v Slovenjem Plajberku;

KANDIDATA ZA DRŽAVNI ZBOR:

1. **dr. Luka Sienčnik**, živinozdravnik v Dobrli vesi;
2. **dr. Franci Zwitter**, novinar, Dunaj.

Vsi kandidati so našemu ljudstvu poznani kot brezkompromisni borci za narodne pravice, ki tudi v času najhujšega nacističnega nasilja in pozneje v času najbolj strupenih napadov od strani avstrijskih šovinistov niso klonili, temveč odločno terjali popolno enakopravnost in svobodo za koroško slovensko ljudstvo.

Tako je ljudstvo šlo v Košarjevo sobo, ki je sicer velika in sprejme dobrih 200 ljudi, toda za vse pa zdaleka ni bilo prostora. Velika večina jih je morala ostati zunaj pri oknih in tam poslušalo izvajanje tovariša Ogrisa, ki je poudaril, da Slovenci od naselitve pred 1300 leti ne poznajo drugega kot boj za življenjski obstoj. Mnogokrat je bilo v njihovi zgodovini zapisano: „Vse je vihar razdjal...“ in takoj za tem pa spet: „Narod je zmiraj stal!“ In res. Ta narod je stal kljub vsemu pritisku in še stoji!

Tovariš Ogris je nato prikazal življenje koroških Slovencev v avstro-ogriški monarhiji, ki je bila krivična in ni dala narodom pravice in svobode, v prvi avstrijski republiki, ki si je zadala nalogo, da koroške Slovence enkrat za vselej iztrebi, in tudi življenje koroških Slovencev v dobi tretjega rajha, ko so bili obsojeni na smrt. Bil je to čas, ko nismo smeli več govoriti svoje matere govorice, je dejal tov. Ogris, čas, ko

so takoj posegli v diskusijo z namenom, da bi blatili Demokratično fronto, njeno vodstvo in koroške Slovence ter njihovo pravično borbo sploh. Ginično so izjavljali, kaj pa še hočete, saj imate itak vse. Škodo, o kateri govorite, je vam popravila deželna vlada, dobili ste tisoče šilingov, ki jih drugi niso dobili, imate slovenske šole itd. Ljudstvo je imelo za te izzivače samo en odgovor: izbruhnil je val ogorčenja in protestnih klicov. Tov. Ogris, sam izseljenec, pa jim je mirno, toda odločno in jasno povedal, da je to samo njihova domišljija. Ob ogorčenih protestnih klicih navzočih so zgubili korajžo, da bi še nadalje izživeli in odstranili so se s poveženimi glavami kot otroci, ki so nekaj zagrežili in so jih starši okregali.

Sledil je zabavni del — srečolov in ples. Še dolgo so odmevali vriski in donela je slovenska pesem.

Ljudski shod pri Sv. Luciji pa je ponovno dokazal: to ljudstvo, ki živi na tej zemlji, se ne da uničiti!

Presodite in volite

Demokratična fronta delovnega ljudstva je na svojem ustanovnem občnem zboru sprejela program, ki je danes znan že vsakemu koroškemu Slovincu. Ta program je tako širok, tako obsežen in tako vsestranski, da resnično vsebuje vse ono, kar danes zahteva in želi vsak pošten član slovenske družine na Koroškem. Menimo, da ni danes nikogar, ki se še imenuje koroški Slovenec, ki pa morda ne bi želel enakopravnosti slovenskega jezika v šolah, uradu, v cerkvi in sploh povsod tam, kjer biva naš rod, ki morda ne bi želel kulturnoprosvetnega razvoja našega naroda, gospodarske utrditve našega kmeta, obrtnika ali trgovca, ki bi morda odklanjal povračilo škode prizadejane našemu izseljencu in žrtvam fašizma, ki bi morda stal na stališču, da partizanske vdove in sirote ne smejo dobiti tako potrebne jim stalne podpore. Vsi smo zato, vsi to zahtevamo, vsi ki čutimo in se zavedamo, da nas je rodila slovenska mati. Brez izjeme se moramo z vsem srcem založiti, da bo do uresničitve teh zahtev tudi prišlo. In če je naš cilj res skupen, zakaj naj bi ne bila tudi naša pot skupna, zakaj ne bi skupno, strnjeni in enotni nastopili proti skupnemu sovražniku, ki do sedaj v vprašanju našega naroda in naše zemlje ni nikoli poznal strankarskih nesoglasij, ampak je vedno in povsod nastopal strnjeno proti nam. To so nam zelo nazorno pokazala zadnja leta, ko v osnovnem vprašanju Slovenske Koroške ni bilo nikakršnih nasprotij med OeVP ali SPOe, da so se njihovemu stališču o „nedeljivi Koroški“ v celoti pridružili tudi avstrijski komunisti.

Demokratična fronta delovnega ljudstva je zato hkrati s tem programom izdala slovenskemu narodu na Koroškem tudi proglas, v katerem poziva rojake, ki so dobre volje, da ne glede na svetovno nazorske poglede združijo, da strnejo vse svoje sile, da pokopljejo vse tisto, kar jih morda še loči in se skupno, z združenimi močmi oklenejo skupnega cilja vseh poštenih, ki je — ohranitev slovenskega naroda na Koroškem.

V tem smislu je Demokratična fronta delovnega ljudstva storila še korak naprej, in pred vsem svetom dokazala, da je ta njena želja resna, poštena, da je pripravljena s svoje strani podvzeti vse, kar je v njeni moči, kako bi se čimprej uresničila želja vseh, ki želijo enotnost in samostojnost slovenskega naroda na Koroškem. V želji, da bi se to uresničilo že sedaj, ko so pred nami volitve, ki bodo velikanskega pomena za bodočo usodo našega naroda, je Demokratična fronta delovnega ljudstva stopila v stik s predstavniki „Narodnega sveta koroških Slovencev“ in predlagala, da bi med obema grupacijama prišlo v vprašanju narodnega obstoja, v vprašanju demokratičnih pravic in enakopravnosti do skupnega nastopa; to se pravi: do enotnosti na predstoječih volitvah, ki bodo prva preizkušnja zrelosti koroških Slovencev po pariški kupčiji. Prišlo je do razgovorov, ki so našemu ljudstvu več ali manj že znani. Prišlo je do razgovorov, v kolikor se tako sploh lahko imenujejo, na katerih so predstavniki „Narodnega sveta“ z nestvarnimi uteme-

ljitvami odbili vsako misel na sodelovanje in to priložnost, ki se je ponudila, da se resno in stvarno pretrese in presodi današnji položaj koroških Slovencev, izkoristili za osebne izpade proti delegaciji Demokratske fronte delovnega ljudstva.

S tem v zvezi se pred naš narod postavlja resno vprašanje. Če je res, da je tudi „Narodnemu svetu“ na tem, da se ohrani slovenski narod na Koroškem, kako je potem mogoče, da se ne more najti skupna pot v vprašanju dosege tega cilja. Kako je potem mogoče, da Demokratična fronta delovnega ljudstva daje iniciativo in stremi za tem, da bi se v tem vprašanju skupna pot našla, medtem, ko „Narodni svet“ ponuje no roko odbija in s tem svojim dose-danjim ravnanjem kaže, da mu na enotnosti ni prav nič ležeče. Kje so tu vzroki?

Dogodki po teh prizadevanjih Demokratske fronte delovnega ljudstva dajejo na to vprašanje odgovor, zelo jasen odgovor.

Četudi je „Narodni svet“ v začetku odbil misel, da bi se udeležil volitev in odklonil, da bi na volitvah v korist našega naroda nastopil skupno z Demokratično fronto delovnega ljudstva, je vendar dnevno časopisje

DARUJ TUDI TI ZA
VOLIVNI FOND

DFDL

kmalu potem vedelo poročati o razgovorih, ki so jih v zvezi z volitvami vodili zastopniki „Narodnega sveta“ s predstavniki OeVP in s predstavniki SPOe in končno z Demokratično unijo oziroma s profesorjem Dobretsbergerjem.

Če je res, da je poglaviti in osnovni cilj „Narodnega sveta“ dobrobit koroškega slovenskega naroda, kako je potem mogoče, kako naj se razume, kako naj je s tem ciljem v skladu dejstvo, da so predstavniki z ene strani odločno odbili vse razgovore o skupnem nastopu na volitvah z Demokratično fronto delovnega ljudstva, ki se dejansko bori za pravice in koristi našega naroda; z druge strani pa se pogajali z OeVP in SPOe, za katere je prav tako splošno znano, da našemu narodu niso bile nikdar naklonjene, še več, da so ravno te stranke v največji meri odgovorne za tisto brezpravnost in tisto zatiranje, kateremu je izpostavljen vsak koroški Slovenec, ki se svojemu narodu in svojemu jeziku še ni odpovedal. Ali je mogoče, da bi bili ti razgovori v interesu slovenskega naroda na Koroškem, ali ni bolj verjetno, da prav ti razgovori z OeVP ali SPOe našemu ljudstvu le škodujejo.

Demokratična fronta delovnega ljudstva se da danes še ni in se tudi ne bo razgovarjala z nikomur. Demokratična fronta delovnega ljudstva se je, zavedajoč se, da danes v Avstriji ni stranke, ki bi resno in ne samo z besedami in praznimi obljubami zastopala interese slovenskega naroda na Koroškem, odločila, da bo nastopila na volitvah samostojno, da bo vsem težavam na vkljub samostojno povedla borbo za ohranitev slovenskega naroda in za vse pravice, ki mu pripadajo. In to svojo nalogo bo dosledno izvrševala, v svoje vrste pa bo sprejemala vse, ki so pripravljene, da jo pošteno in resno podprejo, ki so pripravljene, da svoje delo posvetijo predvsem koristim naše narodne skupnosti.

Kdo se resnično bori za koristi koroških Slovencev

V združenem zboru najbolj za-grizenih sovražnikov jugoslovanskih narodov in koroških Slovencev prihaja danes do vse večje veljave, vse večjega izraza informativni orga KPA, ki je nadel čudno ime „Slov. borec“. Kakor se je v svojih prvih številkah do neke mere že trudil, da bi si ustvaril videz zmernosti, tako se je sedaj, ko se bližajo volitve, začel boriti za pravo mesto in se je tudi prerinil na čelo vseh podlih klevetnikov na Koroškem, ki neizmerno sovražijo tako slovenski narod na Koroškem in njegovo pravično borbo, kakor tudi novo Jugoslavijo in njene brezprimerne napore za izgradnjo socializma.

V blatenju, ki se ga „Borec“ privoščji, pa se marsikdaj izmakne prav velika in debela neumnost, marsikdaj blekne bedastoče, ki prav rade udarijo nazaj.

Recimo, članek „In ti se imenujejo „zastopniki“ Slovencev“ (Borec št. 10). Potem, ko je izustil vse mogoče modrosti, ki naj bi ovenčale s slavo vodstvo KPA za Koroško, pravi ta članek med drugim, da vodstvu koroških Slovencev „sploh nič ne leži na usodi koroških Slovencev, da jim je celo po volji, če se nadaljuje zatiranje koroških Slovencev po tradiciji Maier-Kaibitscha“. Res, treba imeti krepko dozo neumnosti, da se lahko porodi takšna bedasta kleвета. „Slovenski borec“ odnosno gg. Kazianka, Kalt, Perko in drugi bi morali že bolj zvezati možgane v roke, predno zinejo takšno gorostasno bedastočo. Zlasti ob dejstvu, da se je vsak koroški Slovenec, ki so mu te vrstice prišle pred oči, z vso upravičenostjo vprašal: kako je mogoče, da si „Slovenski borec“ dovoli tako nespretno blatenje, ko je vendar vsak od teh, ki jih dolži izdaje slovenskega naroda, napravil v zadnjih letih za dobro koroških Slovencev mnogo več, kakor celotno vodstvo KPA skupaj. Kje jemljejo gg. Kazianka, Langbein, Kalt in kakor se že vsi ostali klevetniki imenujejo, pravico, da se trkajo na prsa in z rokami v žepu vsemu svetu pripovedujejo „mi in edino mi smo tisti, ki se konsekvantno borimo za koristi slovenskega naroda na Koroškem“, resnični borci pa so „izdajalci nacionalnih interesov koroških Slovencev“. Kje jemljejo ti ljudje tak pogum, ko je vendar dobro znano, da niso za naše ljudstvo dosedaj storili ničesar, odnosno, da so njihove zasluge (ali boljše rečeno usluge reakciji) samo v tem, da so v deželni zboru z lahkim srcem in blaženim smehljajem

Zagrebski velesejem bo prikazal delovne uspehe nove socialistične Jugoslavije

Letošnji zagrebski velesejem ima prav poseben pomen. Ta pomen ni samo v tem, da bodo na njem sodelovale številne druge države, ki žele gospodarskega sodelovanja z mladim socialističnim gospodarstvom Jugoslavije, temveč predvsem v tem, da bodo Jugoslavlani s svojimi proizvodi pred vsem svetom dostojno manifestirali in dokazali izredno velike uspehe njihove planske borbe v prvi polovici petletke.

Zagrebski velesejem bo prikazal letos vse tisto, kar so ustvarili na področju socialističnega gospodarstva z namenom, da dvigajo življenjsko raven najširših delovnih množic. Zagrebski velesejem bo nazorno dokumentiral staljšče Jugoslavije, ki ga zastopa, kadar se pojavi vprašanje gospodarske in politične enakopravnosti v mednarodnem sodelovanju in izmenjavi dobrin.

Letošnji velesejem bo prav dostojen in prepričevalen odgovor vsem informbirojevskim klevetnikom in bo razkrinkal njihove klevete, intrige, laži ter ostale težave in ovire v gospodarskem pogledu. Zagrebski velesejem jim bo dokazal, da Jugoslaviji nihče ne more prepričati, da zgradi socializem, da stori vse za

glasovali za „nedeljivo Koroško“ in brzojavno zahvalo dr. Gruberju. To je ena plat kolajne, ki bi si jo radi obesili. Druga pa je v tem, da so od njih izobčeni in zasramovani „izdajalci, Titova klika“ med tem časom sedeli v zaporih v skupnem številu 21 let, bili fizično napadani, plačevali denarne kazni, bili izpostavljeni hišnim preiskavam in drugim oblikam šikaniranja. Velika nepremostljiva razlika je med temi dejstvi, velika je razlika tudi med „ducati predlogi“ in aktivno, dosledno borbo, ki so jo vodili naši antifašisti.

Ali pa, vzemimo članek „Sovražniki slovenskega naroda“ (Borec št. 11). V njem isti gospodje ugotovljajo med drugim: „Koroški Slovenci še niso pozabili, da se imajo predvsem hitremu napredovanju Rdeče armade zahvaliti za prekinitev strašnega delovanja s strani SS-oficirjev in brezsmiselnega zasledovanja, kateremu so bili koroški Slovenci izpostavljeni in da bi brez obstojanja Sovjetske zveze najbrž ne bili več na svoji zemlji in domu, temveč pomorjeni v koncentracijskih taboriščih...“ V glavnem drži ta ugotovitev. Vendar treba je le dodati nekaj pripomb, ki se jih uredniški zbor „Borca“ z vso skrbnostjo izogiba. Na Slovenskem Koroškem so bili domači partizani, in to mnogo partizanov, ki so pred vsem svetom dokazali, kako znajo ljubiti svojo zemljo in sovražiti fašizem. Ti partizani niso čakali na napredovanje Rdeče armade, ampak so že mnogo preje, 1942. leta, ko se je začela bitka za Stalingrad, zgrabili za orožje in s tem po svojih močeh aktivno podprli antifašistično borbo. Ti partizani (ki so danes mimogrede rečeno ožigosani kot izdajalci, ker so člani Demokratske fronte delovnega ljudstva) so v veliki meri doprinesli, da se je prekinilo strašno delovanje ne samo SS-oficirjev, ampak celotne nemške fašistične soldateske. Če bi ne bilo Rdeče armade, bi bilo brez dvoma mnogo ko.r Slov. pomorjenih v koncentracijskih taboriščih, vendar še več bi jih bilo, ki bi padli junaške smrti v gozdovih, zavedajoč se, da je boljše častno, stoje umreti, kakor kleče živeti.

Toda, postavlja se vprašanje, kaj so le-ti, ki nas danes blatijo, storili, da bi se nehala strašno delovanje SS-oficirjev, kje bi ti danes bili, če ne bi bilo Rdeče armade in naših in drugih partizanov.

Rdeča armada je bila že na mejah „rajha“, v polnem napredovanju, naši partizani so predstavljali že resno udarno silo, vendar ti, ki našim vo-

čimprejšnji dvig življenjske ravni delovnih množic, ki s svojim delom ustvarjajo pogoje za boljše življenje.

Posebnost tretjega mednarodnega velesejma v Zagrebu bo tudi v tem, da bo prikazal tudi izredno velike uspehe mlade lokalne proizvodnje in komunalne delavnosti ljudskih odborov.

Zagrebski velesejem bo s prikazom uspehov izvršil tudi svojo politično-propagandno nalogo, saj bo vse obiskovalce prepričal o pravilnosti poti v socializem in jih navdal s samozavestjo. Stopnjeval bo njihov ponos in patriotizem ter v občutni meri dal pobudo za nadaljnji razvoj in polet ustvarjalnih sil, tako da bodo jugoslovanski narodi v bodoče, združeni okoli maršala Tita in Partije, s še večjo požrtvovalnostjo in borbenim poletom nadaljevali borbo za zgraditev socializma.

Ponovno opozarjamo vse tiste, ki se hočejo udeležiti zagrebskega velesejma, da takoj pošljejo v zadnji številki navedene dokumente sekretariatu Kmečke zveze za Slovensko Koroško v Celovcu.

Javna zborovanja DFDL

V nedeljo, dne 18. septembra 1949:

Sele—Cerkev, ob 10 uri pri Mažeju, govori tov. dr. Mirt Zwitter.
Podljubelj, ob 10. uri v Narodnem domu, govori tov. Danilo Kupper.

Sele—Kot, ob 15. uri pri Maleju, govori tov. dr. Mirt Zwitter.

Škofiče, ob 10. uri v Prosvetnem domu, govori tov. Andrej Haderlap.

Šmarjeta pri Pliberku, ob 15. uri pri Gutovniku, govori tov. Vinko Pečnik.

Suha, ob 9. uri pri Wirtu, govori tov. Lovro Položnik.

Marija na Zilji, ob 19. uri pri Knaflu, govori tov. dr. Franci Zwitter.

Podgorje v Rožu, ob 10.30. uri pri Neuwirtu, govori bivši deželni poslanec Janko Ogris.

Zahomc, ob 15. uri pri Hrepcu, govori bivši deželni poslanec Janko Ogris.

Vovbre, ob 14. uri pri Grilu, Mentel, govori šimen Gross.

Vogrče, ob 9. uri pri Škofu, govori tov. Blaž Singer.

Podgrad, po maši pri Krasniku, govori tov. Maksi Kaki.

V torek, dne 20. septembra 1949:

Lovanke, ob 20. uri pri Pinterju, govori tov. Andrej Haderlap.

Članski sestanki DFDL

V nedeljo, dne 18. septembra 1949:

Kotmara ves, ob 9.30 uri pri Čimžarju.

Bilčvos, ob 10. uri pri Kropivniku.

Vetrinj, ob 15. uri pri Rapu.

Resnica, ob 15. uri pri Turku.

Koženavra, ob 15. uri pri Čerunicu.

dilnim tovarišem tako radi čitajo lekcije, ki so baje vzeli v zakup „konsekvantnost“ v borbi proti fašizmu, že tedaj niso našli poti v vrste aktivnih borecev. 1944. leta se je njim že zdelo, da je boljše ostati še v nemški uniformi ali v emigraciji, v taborišču ali kje v kakšni mišji luknji.

Če bi ne bilo Rdeče armade, potem ne vemo, ali bi oni danes prav tako natolcevali in se hkrati s tem samozavestno trkali na prsa: Mi in edino mi... Bolj verjetno je, da bi morda še danes uživali v činu gefreiterja, živeli še naprej mirno „purgersko“ življenje kje na Nižje Avstrijskem, ali pa izkušnje in navki, ki so jih pridobili v raznih taboriščih, izkoristili to pot na drugem polju. Sigurno pa je, da ne bi nikdar padli na bojnem polju ali pa končali v plinskih celicah taborišč, kakor se je to zgodilo z mnogimi koroškimi Slovenci.

Tako je in nič drugače, gg. Kazianka, Kalt in Tschofenig. Kdor sam sedi v stekleni hiši, naj ne obmetuje s kamenjem soseda. Navajeni smo, da vsako stvar imenujemo z njenim imenom.

Mi vemo, zakaj „Borec“ prinaša opozorilo, da je „članstvo KPA nezdržljivo s članstvom druge stranke in posebno (podčrtali mi) „Demokratske fronte delovnega ljudstva“. Mi vemo, da je vodstvu KPA za Koroško ljubši član OeVP, SPOe ali VdU, kakor pa član Demokratske fronte delovnega ljudstva. Toda vse to nas ne moti. Naša pot je svetla in ostro začrtana in iz nje ne bomo krenili, pa če mečejo še toliko blata ali kamenja. Mnogo stvari je še, ki še niso bile povedane. Vendar, vse ob svojem času. Prišel bo dan, ko se bo marsikaj povedalo, kar se danes še molči, ko bo mnogim jasno, zakaj ravno Demokratična fronta delovnega ljudstva predstavlja za vodstvo KPA na Koroškem večjega sovražnika, kakor pa vse reakcionarne stranke skupaj.

Kako pa naš delovni človek gleda na sedanje vodstvo KPA za Koroško, to pa bo pokazal 9. oktober. Takrat bodo vidni sadovi preračunane, razbijaške, klevetniške gonje proti vodstvu koroških Slovencev in novi Jugoslaviji.

VODIČ MIHA

MIMI MALENŠEK - KONIČ

(Odlomek)

Stopnice so škripale pod hlastnimi koraki. Prihajala je mati. Miha jo je že iz otroških let poznal po hoji. „Lahko bi me pustili v miru“, je pomislil z rahlo nejevoljo. V tem pa je mati že odprla vrata in zavrtela električno stikalo.

„Miha, vstani! Nekdo je prišel k tebi!“ je rekla.

„Kdo pa?“ se je vznemiril Miha in spet mu je dopoldanski dogodek zaplesal pred očmi.

„Ga ne poznam. Pravi, da sta skupaj delala.“

„A, tako.“ Miha je odleglo. Znanec. Nemara bi rad prenočil pri njem? Zdaj je za vse težko. „Kar gori ga pusti“, je odločil.

Mati je pokimala in odšla. Miha toliko da je skočil v hlače, ko so se vrata vdrugič odprla. Miha je strmel in lastnim očem komaj verjel: pred njim je stal Joža, živ in zdrav!

„Joža, kaj pa je bilo? Zakaj pa so te?“ je kar planil vanj.

„Zakaj?“ Joža se je grenko nasmehnil, čisto drugače, kakor se je smejal včasih. „Saj mi niso utegnili povedati, zakaj so me, ker sem jim prej ušel.“

„Ušel?“ je ostrmel Miha in sam ni vedel, kako mu je.

„Kaj misliš? Bom mar čakal krogle?“ se je raznel Joža. „Naložili so me v prikolnico in me peljali proti Begunjam. Stražili so me, moreš si misliti! Peljali smo se skozi gozd, sama hosta, bregovi in ovinki. „Hudiča“, sem si rekel, „zdaj ali nikoli!“ Pa skočim. Kar zatrekljal sem se. Ustavili so se in streljali, a jaz sem jo brisal že daleč po hosti.“

„Glej, hudiča!“ se je priznalno zasmehal Miha. Skozi smeh mu je do zavesti prodirala skrb: „Kaj pa boš sedaj počel?“

Na Jožovem obrazu je bila vidna huda zadrega. Hrust, ki je premetaval težka bremena, je postal otročje plah.

vila druga, ki jo je Miha na glas izrekel: „Če pa Nemci izvedo?“

Joža je bil odkrit in je odkrito govoril:

„Potem te pridejo iskat, kakor mene. Ušel jim pa ne boš, to ti povem! Odslej bodo še bolje pazili.“

To je bilo prekleto res! Miha je razmišljal. „Kaj pa mi je Joža?“ se je vprašal. „Sorodnik mi ni, krav pa

gozdovi so izdihavali svežino in obrisi planin so bili videti kar neresnični v jasni mesečini.

Mihu se je zdelo, kakor bi hodil v sanjah po dobro znanih stezah. Mnogokrat je sanjal o gorskih poteh. Prav nič ni pomislil, da bi jima kjer koli utegnila pretiti nevarnost. Zaupal je planinam in varnemu zavetju njihovih gozdov. Poznal in ljubil jih

jih imeli. Še bolj so pa verjeli v moč svoje ideje, s katero so morali premagati avtomate v gumijastih plaščih in škornjih, ki so kradli, morili in izvajali vsake vrste nasilja nad svobodoljubnimi narodi. Veseli so bili, ker je Joža hotel ostati med njimi, pa tudi Miha jim je bil všeč. „Če te bo še kdo prosil, kar privedi ga“, je naročil komandant skupine. „Samo to glej, da bo pošten človek! In še nekaj! Svoboda! Svoboda je gesto! Ne pozabi tega! Veš, naši fantje se na straži kar nič ne šalijo!“

Miha se je moral kmalu posloviti. Spotoma je mislil na trde, kosmate obraze. Čustvoval je z borec in jih skušal razumeti: „Ničesar več nimajo izgubiti, pač pa vse dobiti“, si je mislil. In ko je hitel navzdol, da se mu je kamenje kotalilo pod nogami, je ujel novo spoznanje: „Če zmagajo v tej stražni, neenaki borbi, bo sadove uživalo vse ljudstvo!“ V vsem svojem gorenjskem temperamentu se je razjezil: „Hudiča, to so vsaj možje, ki hočejo poginiti v borbi, če ne pojde drugače. Mi pa čepimo v dolini, ne storimo ničesar, skrivaj kolnemo Nemce in ponižno čakamo, kdaj nam bodo vrgli zanjko za vrat! Kdo bi mislil, da smo take žleve!“ Ko pa se je bližal dolini, je nazadnje nad vsemi čustvi v njem preplaval ponos: „Borijo se za svobodo in tudi jaz jim pomagam!“

Ko se je vrnil domov, je bil že skrajni čas iti v tovarno. Miha je bil pošteno zbit in prilegel bi se mu počitek. Pa ni bilo časa niti za zajtrk! Kar hitro je vrgel nase delovno obleko, vtaknil v žep steklenico s črno kavo in komaj še o pravem času prišel v tovarno.

Odtlej se je v Mihovem življenju mnogo spremenilo. Podnevi je delal v tovarni, ponoči pa je bil planinski vodič. Ne za denar, kakor nekaj! Zdaj je bila cena višja. Imenovala se je svoboda! Miha je vodil ljudi, posamezno in v skupinah. Vodil jih je ob svetlih in temnih nočeh, vodil ob nalivah in nevihtah, pa tudi pozimi, ko so drseli plazovi. Ko so mu Nemci prišli na sled, se jim je umaknil, in ko so ga gestapovci iskali v tovarni, je bilo njegovo mesto že prazno. Odšel je v partizane in bil še nadalje vodič. Videl je, kako so se samotne skupine množile, spreminjale v odrede, bataljone in brigade. Vodil jih je na zmogljivih pohodih, vodil na težavnih umikih, utrujene, lačne, noseč ranjence.

Tako je dočkal zmago. Sedemnajst brazgotin mu je ostalo kot spomin na težke poti v težki borbi. Vse je preстал z geslom: „Svoboda!“ Po osvoboditvi se je vrnil v tovarno. Prijel za delo in ne tare ga zavest, da je Joža dal življenje za svobodo. Vodič Miha dela s podvojenim vnemo.

Boril se je za svobodo vseh, zdaj pa v svobodi dela za vse.

O b vsaki besedi, ob vsaki kretnji, ob vsakem dejanju pokaže ocilindren narodnjak, da mu je ljudstvo zoperno, da se ga naravnost boji. Ob vsaki svoji besedi, v vsakem svojem volivnem programu in oklicu pokaže, da ima rad — ne ljudstvo, ampak ljudsko ponižnost. Dokler je ljudstvo ponižno, dokler veruje v prazne fraze, dokler nosi zastavo križem domovine in stavi slavoloke in mlaje ocilindrenim in ofrakanim malikom — dotlej je ljudstvo narod, dotlej se imenuje naše dobro, zavedno ljudstvo. — Komaj se zaveda svoje moči in svoje pravice — tedaj je naenkrat zapeljano ljudstvo, zbegano ljudstvo, z eno besedo: ljudstvo, — in narodnjak se razžaljen obrne od njega . . . Zakaj to jenajpopolnejša razlaga: navdušen narodnjak je za ljudske pravice, ne pa za ljudsko pravico. Ljudska pravica je samo ena — pravic pa je zelo veliko in imajo najrazličnejša imena . . .

Ivan Cankar

tudi nisva skupaj pasla! Pa da bi zanj tvegaj življenje?“ A komaj se je zavedal svojih misli, se jih je že sramoval. Saj so leta skupnega dela zblížala oba bolj, kakor krvno sorodstvo. Vročina v obratu je talila tudi njuni duši in ju skovala v eno! Pa ne samo to! Joža hoče vendar k tistim,

je, zato jim je zaupal.

Uro za uro sta se vzpenjala navkreber, Joža je sopihal, a ni zastokal in tudi do počitka mu ni bilo. Ura je bila čez polnoč, ko sta v velikem loku obšla Valvazorjevo kočjo. Zdaj se je šele začel najtežji del poti. Natanko ni nobeden od njiju vedel, kam hočeta. Miha je le čutil, da Joža ne sme pustiti samega, dokler ne prideta do ljudi, in Joža je slutil, da sta na pravi poti.

Izmučena in upehana je presenetil klic: „Stoj! Kdo tam?“

„Naši so!“ je malone zavriskal Joža.

„Hudiča, kam so se spravili!“ se je čudil Miha.

V skoraj nepristopni kotlini sta našla okrog dvajset mož, med njimi nekaj Bohinjcev. V skalnati špilji so si kurili, saj je bila noč hladna, čeprav je bilo v dolini že pravo poletje. Miha je gledal neznane postave, oblečene deloma v vojaške uniforme bivše Jugoslavije, največ pa v civilne obleke, ki so se že trgale. Revna malone stražna je bila njihova zunanost. Razločno je bral na njih, kako težko, nevarnosti in bede polno je njihovo življenje. Vendar ni na nobenem teh kosmatih lic opazil obupa! Verjeli so v tistih par pušk, ki so

ki so se edini upali postaviti po robu Nemcem!

„Pojdiva!“ je kratko odločil Miha in si že oblačil vetrni plašč. „Noč je jasna. Ne bo nama težko hoditi“. Pograbil je v kotu nekaj konzerv in preprečenca, vse porinil Jožu. „Vzemi, da ne boš umrl od lakote, če ta koj ne najdeš svojih.“

„Saj sem vedel,“ je venomer ponavljal Joža in nekaj gotal, pa ni vedel, ali slino ali solze. Slano in grenko je bilo.

Tiho sta zapustila hišo. Samo še mimo par razsvetljenih oken in noč ju je vzela vase. Za seboj sta pustila utrip industrijskega kraja, ki niti v noči ne prestande. Lokomotive so hropile in sipale iz dimnikov snope žarečih isker. Po cestah so brneli avtomobili. Peščev ni bilo opaziti. Nemška odločba o policijski uri jih je že ob osmih zaprla v domove. Noč pa je bila jasna in trave so dišale,

„Sem mislil, skupaj sva delala . . .“ je začel. Iskal je besede, s katero bi prosil pomoči, pa je ni našel. Ujezil se je sam nad seboj, ki je znal uiti gestapovcem iz krempljev, zdaj pa ne more spregovoriti pametne besede s prijateljem, in je udaril kar po svoji bohinjki navadi: „Miha ni Judež! Sem si rekel. Grem do njega. Naši so na Stolu, jaz pa ne znam poti do njih. Vem, kje so a preden bi prišel gori, bi me švabi desetkrat zajeli. Ti pa si vajen. Tako bi te prosil, da bi me spravil na Stol. — Saj sva skupaj delala.“

„Na Stol?“ je dahnil Miha. Nekaj nenavadnega mu je prodrlo do zavesti, kakor bi zdalje prvič slišal, kar se je že nekaj časa govorilo po Jesenicah. „Na Stolu so naši“ je rekel Joža. Da, da! Tam so tisti, ki nočejo v dolini topo čakati pogube! Ta misel je bila razveseljiva, naravnost odrešljiva! A vzporedno z njo se je ja-

Po naši zemlji

Bivši partizani na Visokem Obirju

V nedeljo, dne 4. septembra so imeli bivši partizani Slovenske Koroške svoj izlet na Visoki Obir, na katerega so se z veliko vnamo pripravljali. Saj je Visoki Obir igral za časa narodnoosvobodilne borbe na Koroškem veliko in važno vlogo in je bil eno izmed pomembnih središč, iz katerih so naši partizanski borci vodili svoje akcije v naše slovenske vasi, ki jih je takrat zaslužnjeval in požigal podivjani fašistični okupator.

Lepo in sončno je bilo nedeljsko jutro, ko so se naši izletniki zbirali ob vznožju Visokega Obirja, da jo mahnejo „visoko vrh planin...“ In ko so po nekaj urah stali visoko nad dolino, po kateri se razprostirajo prostrana žitna polja, travniki in gozdovi, last našega slovenskega ljudstva, ki si je ta svoja polja in to svojo zemljo kljub pritisku, preganjanju in zatiranju, kljub ponemčevanju in potujčevanju ohranilo vse do danes, so se spomnili onih časov, ko so stali mogoče prav na istem mestu, toda ne kot izletniki, marveč kot borci za svobodo svojega do krvi mučenega in ponižanega naroda, s puško v roki, z bombo, mitraljezom in zrlji v dolino, po kateri je divjal krvavi fašizem, stiskajoč svoje trde pesti in zaklinjajoč se, da ga bodo pregnali in uničili, pa naj stane kar hoče. Spomnili so se tudi hude borbe leta 1944 na Počulah, v kateri je bilo ubitih 14 nemško-fašističnih vojakov.

Na Obirju je bila takrat meteo- loška postaja, ki je služila nemški vojski za zrakoplovne operacije. S tem, da so partizani Slovenske Koroške uničili to postojanko, ki je bila važna opazovalnica za nemško zrakoplovstvo, ki je operiralo proti jugovzhodu in pognali Hitlerjeve vojake z Obirja, so mnogo doprinesli k zmagi zaveznikov nad fašistično Nemčijo. Partizanska borba pa je ustvarila tudi pogoje za nadaljnje življenje, razvoj in obstoj slovenskega življa na Koroškem. Vsi se danes zavedamo in se moramo zavedati, da če ne bi bilo narodnoosvobodilne borbe, koroški Slovenci danes ne bi imeli svojih časopisov in revij, ne bi imeli svojih organizacij,

bodisi političnih, gospodarskih ali kulturnih, ne bi imeli nič in tudi nas ne bi bilo. Obveljalo bi geslo „Kärntner sprich deutsch“, ki so ga na Koroškem uresničevali in poskušali uresničiti nacistični oblastniki Rainer, Maier-Kaibitsch in drugi. Toda prav partizanska borba, katere veličino in pomen ne samo za bodočo usodo kor. Slov. temveč tudi za vse napredno in demokratično gibanje v svetu sploh, danes nekateri poskušajo osporavati, je preprečila vse temne namene fašizma in njegovih domačih hlapcev.

Na svojem izletu so bivši partizani sklenili, da bodo tudi danes stali v sprednjih vrstah v borbi za ohranitev slovenskega naroda na Koroškem ter storili vse, da bo uspeh na jesenskih volitvah, na katere se pripravljamo tudi koroški Slovenci, čim

Bistrica v Rožu. (Gostovanje). V nedeljo, dne 4. septembra so nas obiskali igralci iz Podjune — iz Dobrle vesi — z dobro pripravljeno igro „Ženitev“. Vsi smo se zelo razveselili, ko smo zvedeli, da bo pri nas igra, zlasti še zato, ker je to prva slovenska prireditelna Bistrica v Rožu po drugi svetovni vojni. V naši občini smo v zadnjih letih že tudi imeli slovenske prireditve, toda le v Svečah, kjer ima naše društvo oder in odrske naprave. Tokrat smo Bistričani imeli bliže in smo se zato zbrali tudi polnoštevilno in napolnili dvorano pri Krajgarju do zadnjega kotička.

Igralce lahko samo pohvalimo, ker so se res potrudili in zelo lepo igrali. Lepo so nam izpolnili nedeljski popoldan in nam nudili mnogo zabave in razvedrila.

Pred igro je spregovoril tajnik Slovenske prosvetne zveze tov. Šlaper, ki nam je raztolmačil vsebino igre ter govoril o naši ljudski prosveti.

Kakor smo že povedali, so bile igre pri nas — v naši občini — vedno le v Svečah in tudi tokrat bi morala biti tam. Toda v Svečah nismo dobili dvorane, tiste dvorane, v kateri je naše Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ igralo vsa prejšnja

boljši. Kot nekoč bodo tudi danes šli med naše ljudstvo in mu kazali pravo pot. Prikazali mu bodo pravi obraz avstrijskih strank OeVP, SPOe in KPOe, ki za koroške Slovence že ničesar niso storile, mnogo pa proti njim. Slehernemu našemu človeku bodo povedali, da njegove koristi in koristi vseh koroških Slovencev resnično zastopa edino Demokratična fronta delovnega ljudstva in bomo zato koroški Slovenci dali svoje glasove samo njenim kandidatom.

Ta izlet na Visoki Obir ni bil prvi in tudi ne zadnji. Na Obirju so se partizani obvezali, da bodo organizirali več partizanskih izletov širom vse Slovenske Koroške in obiskali vse one kraje, kjer so stali nekoč s puško v roki na braniku svojega naroda in svoje rodne grude, po kateri je grabil tujec.

leta in tudi vsa leta po vojni in v kateri imamo postavljen oder. Prireditve pa zato nismo opustili. Ko nismo dobili dvorane tam, kjer je nam bila vedno na razpolago, smo šli dalje in iskali drug prostor. In ker smo ga iskali, smo ga tudi našli in igra je zelo dobro uspela. Če se je mogoče kdo že škodoželjno smehljaj, ko v Svečah nismo dobili prostora, in mislil, da se bomo enostavno sprijaznili s tem dejstvom in odpovedali igro, se je močno uredil v prst in naj ve, da se ne udamo, da se ne ustrašimo težkoč, pa če so še tako velike. Če ne dobimo prostora tu, si ga poiščemo tam. Igrali pa bomo, v Svečah in na Bistrici, pa čeprav nam ta ali oni odkloni dvorano.

Dobrlaveškim igralcem pa se najlepše zahvaljujemo za njihov obisk in trud.

Okoli Pliberka. (Zborovanja Demokratične fronte delovnega ljudstva). V pliberški okolici je bilo v četrtek, dne 8. septembra vrsto dobro uspešnih javnih zborovanj Demokratične fronte delovnega ljudstva. Dopoldne je bilo zborovanje pri Šercerju v Šmihelu, kjer je zborovalec, ki so do zadnjega mesta zasedli Šercerjevo gostilniško sobo, govoril bivši deželni poslanec Janko Ogris iz Bilčovsa. Popoldne je tov. Janko

Ogris govoril prebivalstvu v Žvabeku, ki se je zborovanja Demokratične fronte delovnega ljudstva prav tako v obilnem številu udeležilo kot v Šmihelu. V Cirkovčah pri Krevcu je govoril tov. dr. Luka Sienčnik, ki je v poljudnih besedah povedal zborovalcem, ki jih ni bilo malo, vse, kar je potrebno, da vedo pred volitvami in za volitve. Zvečer pa je bilo zborovanje DFDL v Rinkolah, na katerem je govoril tov. dr. Mirt Zwitter. V vseh štirih krajih so bila zborovanja dobro obiskana in zelo živahna. Zborovalci so se z velikim zanimanjem udeležili diskusije in odločno odklonili vse avstrijske stranke in skupine, ki prihajajo med slovensko prebivalstvo in mu obljublja- jo vse, kar si le morejo izmisliti, samo da bi pridobili slovenske glasove. Nobena od teh strank pa ne misli resno z nami, nobena ni iskrena, gre jim samo za glasove. Vse — OeVP, SPOe, KPOe — so imele štiri leta časa, da pokažejo, da so dejansko za enakopravnost koroških Slovencev. V teh letih smo jih docela spoznali in zato nas zdaj ne bodo preslepili njihove volivne vabe. Zaupali pa bomo eni stranki, ki dejansko in iskreno zastopa interese in pravice slovenskega ljudstva na Koroškem in to je Demokratična fronta delovnega ljudstva. Svoje glasove bomo 9. oktobra dali samo njej in njenim kandidatom.

Da prebivalstvo v Pliberku in okolici odklanja avstrijske stranke, je vsakdo lahko videl v nedeljo, 4. septembra, ko so imele v Pliberku svoja zborovanja OeVP, SPOe in KPOe, ki pa vse tri skupaj na svojih zborovanjih niso imele toliko ljudi, kot jih je imela Demokratična fronta delovnega ljudstva na enem samem. OeVP-jevski govornik je govoril praznim stenam, g. Krasnik (SPOe), ki je hotel govoriti Pliberčanom na trgu, ni imel niti enega poslušalca, g. Kazianka pa je čakal celo uro, da je prišlo par ljudi, ki pa so mu tudi povedali svoje mnenje. Ti gospodje naj končno uvidijo: Ljudstvo se ne pusti več voditi za nos, ljudstvo je sito fraz in praznih obljub, ljudstvo hoče dejanja!

Pliberk. (Letni sejem). Izredno lepi in topli dnevi so bili 4. in 5. septembra, ko je bil v Pliberku daleč na okoli znani letni sejem. Krasno vreme je privabilo množice ljudi v Pliberk, posebno v nedeljo popoldne, ki je namenjeno bolj zabavi in kratkočasju. Čeprav se čuti občutno pomankanje denarja, si ga za sejem še vsakdo že tedne prej nekoliko prihrani in ga v teh dneh tudi nobeden ne šteti. Najboljše so odrezali gostilničarji, predvsem pa Petrač v svoji uti, kjer je bila tudi spretna postrežba in kakovostno dobre jestvine in pijače. Najbolj pa je mlado in staro vleklo plesišče na prostem in prav dobra godba. V pozne ponočne ure so se nenehoma vrteli pari po deskah. Ostala zabavišča, kakor vrtljak, streljšča in druga niso delala posebnih dobičkov. Drugi dan, ponedeljek, je namenjen prodajanju in kupovanju številni tuji kramarji in domači trgovci so ponujali mnogo in različnih stvari, otroške igrače in druge drobnarije, blago, obleke, klobuke, čevlje, piskre in skledje in kmetijske stroje. Toda opažalo se je, da so ljudje le zelo malo kupovali, ker so cenje pretirano visoke, denarja pa med ljudstvom ni, zato so razložene predmete le samo ogledovali. Sploh je Pliberk gospodarsko na slabem, manjka mu pravega zaledja, po opravih se ljudje vozijo v Velikovec in Celovec, kjer so okrajni in deželni uradi, kmetijske zbornice in davčne oblasti, zato v Pliberk le malo kdo pride.

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4; Za vsebinsko odgovarja: France Košutnik. Tiska: Robitschek & Co., Wien VIII., Hernalsergürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschließfach 17.

„Red se bo vzdržal in to je za zdaj glavna stvar.“

„Če se bo vzdržal — ta red? To je vprašanje!“

„Kako?“

„Kako! Predvsem ta narodna straža? Ali ne vidite v njej tipov, ki so pri neredih nabijali veliki zvon? Takim ljudem ni zaupati! Danes ali jutri utegne storiti sama narodna straža isto, kar je prve dni storila drhal. In če te nevarnosti ni, je že zmeraj druga: delavstvo. Ta drhal se drži ob strani. Delavstvo je nezadovoljno — tega mi nihče ne bo pravil! Danes ali jutri se zgodi, da bo ljudstvo z mokro cunjjo nagnalo to narodno stražo.“

Župnik Rep je zdaj prvič spremenil obraz.

„Cerkvi se ni treba nič bati, cerkev je nad ljudstvom,“ je rekel malodušno.

„Ha! To trdite vi, pa sami tega ne

verjamete. Ta drosa se ne bo ozirala na cerkev in na božje postave. Ne pozabimo, da imamo štiriletno svetovno vojno za seboj, ko so ljudje delali, kar so hoteli, ubijali, kradli! Ljudje se vračajo pokvarjeni iz vojne, ljudje so izgubili vero ne le v boga, temveč v vse, kar obstoji na svetu. ... Poglejte, kaj se je zgodilo v Rusiji, kaj se godi v Nemčiji, na Ogerskem! To vse bo lahko jutri pri nas ...“

Lušinj ga je strmel, videl je, kako si župnik grize ustnice, kako ga spreletava barva in zato je s tem večjim užitek govoril in se pasel ob njegovi zadregi.

„Vi ste blagoslavljali vojno ...“

Župnik je gledal v strop.

„Vi ste agitirali za vojna posojila ...“

Župnik se je stresel.

„Ali ste šli pridigati?“

„Nikake pridige!“

„Zakaj mi pripovedujete vse to. Kaj ste pa vi počenjali med vojno? — Pred vojno? — Kje je danes Zorej, kje Pop, kje Otič? Kje so tisti vagoni pšenice in koruze, ki ste jih prejeli za aprovizacijo iz Kapošvarja? Kam je moral iti vaš najemnik Ropas? Ali ga niste spravili na vojno zato, da ste se lahko tevhal v njegovi zakonski postelji? Ali ste že vse to pozabili? Če ste vi, niso tega pozabili drugi! Bolj kakor jaz, še bolj kakor kateri koli, se imate bati vi ... Ne bi bil rad v vaši koži, Lušinj, nikakor ne ...!“

„Moja in vaša sta, mislim, obe enako dober kup ...“

„Narodna straža je zasedla dolino! Danes ali jutri pridejo redne čete narodne vlade iz Celja ali Maribora. To je že gotova stvar ...! Naši kraji pdriejo pod Jugoslavijo in potem bomo videli, kdo si bo upal motiti red.“

Lušinj ga je strme pogledal. Ponzal ga je, da kar govori, ne govori tjavdan, zato ga je le zaskrbelo:

„Ali ste prepričani, da bo tako? ...“

„Gotovo! Drugače biti ne more! Naši kraji so slovenski in zdaj se bo rešilo narodno vprašanje tudi za nas, koroške Slovence. Mi pridemo pod Jugoslavijo. Potem bomo videli, kdo je z nami, kdo je proti nam!“

Zadnje besede je župnik posebnó poudaril.

(Dalje)